บทความ ๓๙/๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ทำดีมากครับ

การใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ไม่ใช่เพียงกรณีหน่วยงานปฏิเสธตรงๆ ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ตามคำขอเท่านั้น แต่มีอีกกรณีหนึ่งที่อุทธรณ์ได้ ดูเรื่องนี้ครับ

คุณภาอยู่ที่บ้านเป็นปกติ วันหนึ่งเจ้าหน้าที่จากเทศบาลตำบลคลองจิกไปพบที่บ้านแล้วแจ้งว่าเทศบาลได้รับหนังสือขอสำเนาข้อมูลข่าวสารการอนุญาต อ.๑ เกี่ยวกับการก่อสร้าง พร้อมทั้งแบบแปลนทั้งโครงการของหมู่บ้านอยู่เป็นสุขทั้งหมด และใบอนุญาตทำท่อระบายน้ำทิ้งพร้อมแบบแปลนทั้งหมดของโครงการที่ติดหอพักของบ้านเลขที่ ๒๒๒ ที่ติดที่สาธารณประโยชน์ ซึ่งเป็นข้อมูลของคุณภาและเป็นเจ้าของโครงการ จะอนุญาตหรือคัดค้านหรือไม่ให้แจ้งด้วย คุณภาจึงรีบไปทำหนังสือคำร้องคัดค้านไม่อนุญาตเพราะเห็นว่าผู้ขอไม่ได้เกี่ยวข้องและไม่ได้มีบ้านอยู่แถวนั้นเลย ใช้เวลาเพียง ๒ วัน สำนักงานเทศบาลตำบลคลองจิกมีหนังสือแจ้งคุณภาว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบลคลองจิกพิจารณาคำคัดค้านของคุณภาแล้วมีมติไม่รับฟังคำคัดค้าน เพราะใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (อ.๑) เป็นผลการพิจารณาอนุญาตให้ผู้ประกอบการก่อสร้างอาคารได้ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๑) จึงมีคำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของคุณภา หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนี้มีสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับแจ้งคำสั่งนี้ แจ้งได้เป๊ะมากครับ คุณภาได้ไปหารือเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีหนังสือปฏิเสธและแจ้งสิทธิอุทธรณ์ของเทศบาลเพียงฉบับเดียว เมื่อโทรประสานขอสำเนาหนังสือที่คุณภาคัดค้านไม่อนุญาต เทศบาลก็ส่งโทรสารไปให้ทันทีพร้อมหนังสือของผู้ขอข้อมูลข่าวสารด้วย จึงทำหนังสืออุทธรณ์ได้ในวันนั้นเลย

น้อยครั้งครับที่หน่วยงานจะปฏิบัติได้ละเอียดขนาดนี้ คือปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ ทั้งวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสามครบถ้วน เพราะที่ผ่านมาเมื่อเจ้าของข้อมูลข่าวสารคัดค้าน หน่วยงานก็จะปฏิเสธไม่เปิดเผย ให้ผู้ขอไปอุทธรณ์เอง สำหรับกรณีการปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ วรรคสามนั้น แม้เจ้าของข้อมูลข่าวสารจะไม่อนุญาตให้เปิดเผย หากหน่วยงานพิจารณาว่าเปิดเผยได้ ก็ต้องรอให้พ้นเวลาอุทธรณ์เสียก่อนคือสิบห้าวัน หรือเมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยฯ มีคำวินิจฉัยว่าให้เปิดเผย มีสองเงื่อนไขครับที่หน่วยงานทำได้

เรื่องนี้ขอชมเทศบาลตำบลคลองจิกครับ ที่ปฏิบัติตามกฎหมายได้ถูกต้อง รวดเร็ว ให้บริการประชาชนด้วยความเต็มใจ หากต้องการเอกสารราชการไปใช้คุ้มครองสิทธิของตนเองแล้วไม่ได้ ขอให้นึกถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ เพราะ **“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”** ติดต่อได้ที่

บทความ ๔๐/๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ไม่ใช่อย่างนี้ครับ

เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องวินิจฉัยหรือหารืออะไรครับ แต่เป็นเรื่องที่น้องๆ หรืออีกหลายท่านอาจเข้าใจคลาดเคลื่อนนิดหน่อยเกี่ยวกับการใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสาร เปลี่ยนแนวเปลี่ยนอารมณ์จากเดิม แต่ยังคงสาระที่เป็นประโยชน์เหมือนเดิม เป็นอย่างไรจะเล่าให้ฟังครับ

ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับหนังสือคำขอข้อมูลข่าวสารจากน้องๆ ๒๐ – ๒๒ คน โดยที่หน้าซองจดหมายมีถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ส่งสำเนาหนังสือคำขอถึง “ผู้ที่เกี่ยวข้อง” “หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง “กระทรวงศึกษาธิการ” “กระทรวงคมนาคม” ฯลฯ ไปให้ และเรื่องที่ขอนั้นก็ได้แก่ ขอจำนวนรถยนต์ที่เสียค่าปรับเพราะขับเร็ว จำนวนผู้ต้องขัง จำนวนผู้ต้องโทษตลอดชีวิต โครงการบ้านประชารัฐ สถิติอุบัติเหตุจากจักรยานยนต์รับจ้าง งบประมาณที่จัดให้เด็กด้อยโอกาส ก่อสร้างอุโมงค์ทางลอด บัญชีสินค้าต้องห้ามนำเข้า บุหรี่ไฟฟ้า ก็เลยผิดสังเกตตรงที่หน้าซองถึงคนหนึ่ง หนังสือข้างในถึงคนหนึ่ง จึงได้โทรศัพท์ไปสอบถามเจ้าของหนังสือบางรายทราบว่าเป็นนักศึกษาที่ทำงานส่งอาจารย์ประกอบการเรียน จึงต้องขอข้อมูลเรื่องที่อยากจะทำ ซึ่งได้รับคำแนะนำให้มีหนังสือขอไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ก็มีบางส่วนครับที่ทราบวิธีการขอข้อมูลข่าวสารก็ได้ทำหนังสือและส่งคำขอตรงไปที่หน่วยงาน สำหรับน้องๆ ที่ส่งหน้าซองจดหมายไปที่เรา ก็ได้มีหนังสือตอบชี้แจงแนะนำการปฏิบัติที่ถูกต้องไปถึงทุกคนเรียบร้อยแล้วครับ ผมขออธิบายหน่อยครับ คือ ผู้ที่ต้องการขอสำเนาข้อมูลข่าวสารของราชการ จะต้องมีหนังสือคำขอถึงหน่วยงานผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลข้อมูลข่าวสารนั้น ในคำขอก็ต้องระบุให้เข้าใจชัดเจนได้ว่าต้องการเอกสารใด ตามมาตรา ๑๑ หากหน่วยงานได้รับแล้วไม่แจ้งผลการพิจารณาคำขอว่าจะให้หรือไม่ให้ หรือปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ขอภายในสิบห้าวัน ท่านก็มีหนังสือร้องเรียนไปที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยส่งสำเนาคำขอไปด้วย ตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๓๓ กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือหากหน่วยงานปฏิเสธว่าเปิดเผยให้ไม่ได้ ท่านก็ส่งสำเนาหนังสือคำขอและหนังสือที่หน่วยงานปฏิเสธไปขอใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ท่านได้รับหนังสือปฏิเสธตามมาตรา ๑๘ เราไม่ได้เป็นผู้เก็บเอกสารของหน่วยงานอื่นๆ ครับ

คือจากชื่อของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ก็เคยมีโทรศัพท์เข้าไปโดยเข้าใจว่าเราเป็นแหล่งรวมข้อมูลข่าวสารของทุกส่วนราชการ เป็นคลังข้อมูลประมาณนั้น แต่เราดูเฉพาะพระราชบัญญัติให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นครับ จากการสอบถามน้องๆ ทราบว่าส่งงานท่านอาจารย์ไปหมดแล้วครับ กลัวว่าจะไปติดขัดล่าช้าอยู่ที่เรา มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอให้นึกถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการครับ ติดต่อเพิ่มเติมได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

บทความ อ. ๔๑ /๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ไม่ถูกต้อง เราไม่เอา

ถ้ามีเรื่องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อชุมชน แล้วชาวบ้านออกมาปกป้องชุมชนโดยใช้ช่องทางวิธีการทางกฎหมาย ผมจะรีบนำเสนอให้ทราบทันที เพราะต้องการให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ มีความรู้ว่าจะปกป้องชุมชน และมีส่วนร่วมในการบริหารงานของรัฐได้อย่างไร

กลุ่มรวมพลังคนรักบ้านเกิดได้รับผลกระทบจากโครงการศูนย์จัดการขยะและโรงไฟฟ้าจากขยะของบริษัทขวดเปล่า โดยประชาชนในตำบลนี้และใกล้เคียงได้มีหนังสือแสดงเจตนาว่าไม่เอาโครงการดังกล่าวต่อหน่วยงานรัฐที่ดูแลและรับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง และพบว่ามีการเร่งรัดขั้นตอนการออกใบอนุญาต ไม่โปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ จึงมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบางโทรัดขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับใบอนุญาตทุกประเภทได้แก่ ๑) ใบอนุญาต อ.๑ ๒) ใบอนุญาต อ.๖ ๓) ใบอนุญาตขอดัดแปลงอาคาร ๔) เอกสารแสดงความคิดเห็นของสมาชิกสภา และประชาชนที่ อบต. บางโทรัด ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ๕) หนังสือที่ อบต. บางโทรัด มีถึงบริษัทขวดเปล่า เรื่อง การพิจารณาออกใบอนุญาตขนส่งสิ่งปฏิกูล ขยะมูลฝอย และ ๖) คำสั่งปิดกิจการของบริษัทขวดเปล่า รวม ๖ รายการ ต่อมา อบต. บางโทรัด มีหนังสือแจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ ใบอนุญาต อ.๑ ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ – ๖ ปฏิเสธเพราะว่าบริษัทขวดเปล่าคัดค้านการเปิดเผย ผู้ประสานงานกลุ่มรวมพลังฯ จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร อบต. บางโทรัด ได้มีหนังสือจัดส่งข้อมูลไปให้คณะกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่าเอกสารแต่ละรายการคืออะไร และได้ส่งเอกสารรายการที่ ๑ ให้ผู้ประสานงานกลุ่มรวมพลังฯ ซึ่งได้รับไปแล้ว ส่วนรายการที่ ๒ - ๖ บริษัทขวดเปล่าคัดค้านการเปิดเผย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า อบต. บางโทรัด ได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้ประสานงานกลุ่มรวมพลังฯ แล้ว ๑ รายการ คือใบอนุญาต อ.๑ คงเหลืออีก ๕ รายการที่เป็นข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คณะกรรมการวินิจฉัยเห็นว่าข้อมูลข่าวสารทั้ง ๕ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามปกติของหน่วยงานราชการ ในการตรวจสอบการก่อสร้างหรือดัดแปลงอาคารรวมทั้งออกคำสั่งให้หยุดดำเนินกิจการ เมื่อตรวจสอบพบว่าประกอบกิจการโดยไม่มีใบอนุญาตและประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่ผู้ประสานงานกลุ่มรวมพลังฯ มีคำขอจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐเพื่อความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และคำคัดค้านของบริษัทขวดเปล่าไม่มีเหตุผลสำคัญและข้อเท็จจริงเพียงพอจะรับฟังได้ พิจารณาแล้วจึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางโทรัดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ – ๖ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้กลุ่มรวมพลังคนรักบ้านเกิดต่อไป

ข้อมูลข่าวสารอย่างนี้เปิดเผยได้สามารถดูเป็นแนวทางได้ครับ โดยเฉพาะเรื่องรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ต้องเปิดเผยให้ประชาชนตรวจดูได้โดยไม่ต้องมีคำขอเลยครับ มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th *"ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ"*

(ที่ สค ๒๐๒/๒๕๖๐)

บทความ อ. ๔๒/๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

หนูเป็นปกตินะคะ

เรื่องนี้อ่านแล้วเข้าใจเลยครับว่า คนเดือดเนื้อร้อนใจใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ฯ คุ้มครองสิทธิของตนเองได้อย่างไร เหมือนดูละครครับ แต่เป็นเรื่องจริง

นางสาวเปรี้ยวเข้ารับการประเมินทางจิตวิทยาและจิตเวชตามที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ส่งตัวไปเช็คที่สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา นางสาวเปรี้ยวจึงมีหนังสือถึงธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ขอสำเนาสรุปผลการตรวจประเมินทางจิตวิทยาและจิตเวชที่สถาบันจิตเวชศาสตร์ ฯ ส่งไปให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ มีบันทึกต่อท้ายปฏิเสธด้วยเหตุผลว่าเป็นเอกสารทางการแพทย์ ซึ่งบุคคลภายนอกแจ้งผลให้ธนาคารทราบไม่สามารถเปิดเผยได้ เนื่องจากจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ รุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร และเป็นข้อมูลที่มีผู้ให้มาโดยไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น นางสาวเปรี้ยวจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาการแพทย์และสาธารณสุข ผู้แทนสถาบันจิตเวชศาสตร์ ฯ ชี้แจงว่า ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ส่งตัวนางสาวเปรี้ยวไปตรวจประเมินสุขภาพจิตผลปรากฏว่านางสาวเปรี้ยวมีภาวะเครียดวิตกกังวลจากการทำงาน และมีบุคลิกบางประการส่งผลแสดงออกด้านอารมณ์ในที่ทำงาน แต่ไม่ถึงขั้นต้องใช้ยาทางจิตเวช ซึ่งได้แจ้งผลการประเมินให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ทราบแล้ว หากนางสาวเปรี้ยวขอข้อมูลข่าวสารนี้กับสถาบัน ฯ ก็ให้ได้ เพราะผู้ขอเป็นเจ้าของข้อมูลเอง ในส่วนของธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ชี้แจงว่าที่ไม่เปิดเผยเพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และเป็นการส่งตัวไปตรวจเฉพาะกรณีเนื่องจากพบว่านางสาวเปรี้ยวเครียดและเคยไปตรวจมาแล้ว ๒-๓ โรงพยาบาล รวมทั้งนางสาวเปรี้ยวแจ้งขอให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ส่งตัวไปตรวจประเมินทางจิตวิทยาและเมื่อทราบผลแล้วก็ไม่ได้บันทึกในประวัติบุคคลและไม่นำผลไปประกอบการพิจารณาให้คุณให้โทษ ยังคงปฏิบัติงานได้พักแป๊บนึงครับ เครียด

นางสาวเปรี้ยวชี้แจงว่า ตนเองปฏิบัติงานอยู่กลุ่มงบประมาณภาครัฐ มีหน้าที่รับผิดชอบการสรุปตัวเลขโครงการรับจำนำข้าว เรื่องของเรื่องก็คือศาลฎีกาได้ขอสรุปตัวเลขโครงการรับจำนำข้าวจากธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ โดยนายหวานเป็นตัวแทนไปชี้แจงต่อศาลฎีกา แต่นางสาวเปรี้ยวคัดค้านตัวเลขทั้งหมด ต่อมาธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ กล่าวหานางสาวเปรี้ยวว่ามีปัญหาด้านสภาวะจิต และย้ายให้ไปทำงานที่กลุ่มอัตราเพื่อการบริหาร ๒ ปีกว่าแล้ว โดยนางสาวเปรี้ยวไม่เคยเข้ารับการตรวจ ต่อมาธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ มีหนังสือแจ้งให้นางสาวเปรี้ยวลาออกก่อนเกษียณทั้งที่เพิ่งอายุ ๓๐ ปี และส่งตัวไปตรวจ ตัวเองไม่ได้สมัครใจไป แต่ถ้าไม่ไปตรวจจะไล่ออก จึงเป็นการถูกบังคับและให้ทำหนังสือยินยอมไว้ด้วย โดยธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ แจ้งผลการตรวจให้ทราบก่อนที่สถาบัน ฯ จะแจ้งให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ทราบเสียอีก ส่วนการที่ตนเองไม่ไปขอผลการตรวจจากสถาบัน ฯ เนื่องจากมีขั้นตอนยุ่งยากต้องเข้าที่ประชุมแพทย์

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สรุปผลการตรวจประเมินทางจิตวิทยาและจิตเวชที่สถาบัน ฯ ส่งให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ซึ่งเป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแลนั้น เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของนางสาวเปรี้ยว นางสาวเปรี้ยวย่อมมีสิทธิได้ทราบ ได้ตรวจดู หรือได้รับสำเนาตามมาตรา ๒๕ จึงวินิจฉัยให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมสำเนาถูกต้องให้ตามที่นางสาวเปรี้ยวมีคำขอ

คำวินิจฉัยของสาขาการแพทย์ ฯ แม้จะน้อยเรื่อง แต่ก็น่าสนใจมาก ขอให้ท่านไปติดตามอ่านรายละเอียดเรื่องนี้จากเว็บไซต์เพิ่มเติมครับ จะได้ข้อคิดอะไรมากทีเดียว มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(พส ๑/๒๕๖๐)

บทความ อ. ๔๓ /๒๕๖๐

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

จะเก็บไว้ใช้อีก

การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไม่ได้หมายถึงการให้สำเนาเอกสารพร้อมรับรองสำเนาเท่านั้นครับ แต่อาจเปิดเผยโดยให้ตรวจดูแต่ไม่ให้สำเนาก็มี ขึ้นอยู่กับเหตุผลอะไร ไปดู

นายตั้งใจได้เข้าสอบบรรจุแต่งตั้งเข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติการ (ปลัดอำเภอวุฒิปริญญาโท) มีหนังสือถึงกรมการปกครองขอทราบผลคะแนนการสอบพร้อมสำเนากระดาษคำตอบและข้อสอบพร้อมเฉลย รวม ๓ รายการ กรมการปกครองเปิดเผยคะแนนให้นายตั้งใจทราบว่าได้ ๙๐ คะแนน แต่ปฏิเสธการเปิดเผยในส่วนของกระดาษคำตอบและข้อสอบพร้อมเฉลย นายตั้งใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร กรมการปกครองมีหนังสือส่งข้อมูลข่าวสารเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า นายตั้งใจได้ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ซึ่งกรมการปกครองมีหนังสือแจ้งว่าผู้ขอได้คะแนนความสามารถเฉพาะตำแหน่ง ๙๐ คะแนนจาก ๒๐๐ คะแนน ผู้ที่จะผ่านต้องได้ร้อยละ ๖๐ คือ ๑๒๐ คะแนน สำหรับสำเนากระดาษคำตอบและข้อสอบพร้อมเฉลย คณะกรรมการสอบแข่งขันมีมติให้ผู้เข้าสอบตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยตรวจดูกระดาษคำตอบด้วยตนเอง แต่ไม่อนุญาตให้ถ่ายสำเนาข้อสอบพร้อมเฉลย เนื่องจากสงวนลิขสิทธิ์โดยกรมการปกครอง กระทบต่อประสิทธิภาพและวัตถุประสงค์ในการทดสอบ โดยข้อสอบเฉพาะตำแหน่งเป็นข้อสอบปรนัย อาจนำไปใช้ในการสอบครั้งอื่นต่อไป หรือเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขลักษณะ เนื้อหา ซึ่งเมื่อสอบเสร็จแล้วได้จ้างมหาวิทยาลัยราชภัฏผู้รับจ้างดำเนินการจัดสอบ ตรวจข้อสอบ ประมวลผลสอบ วิเคราะห์ข้อสอบรายข้อให้กรมการปกครอง หากผู้เข้าสอบจะขอตรวจดูกระดาษคำตอบ และคำเฉลยแบบปรนัย ซึ่งไม่มีเนื้อหาของข้อสอบทั้งคำถามและคำตอบที่ถูกต้องด้วยตนเองก็น่าจะเพียงพอที่จะใช้ตรวจสอบความถูกต้อง ตามที่แจ้งความประสงค์ในหนังสือที่อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ กรมการปกครองยินดีให้นายตั้งใจเข้าตรวจดูได้

คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ เห็นว่า กระดาษคำตอบและข้อสอบพร้อมเฉลยได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว นายตั้งใจเป็นผู้เข้าสอบด้วยต้องการตรวจสอบความถูกต้องจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง แต่เมื่อข้อสอบครั้งนี้อาจนำไปใช้ในการสอบครั้งต่อไป จึงมีลักษณะเป็นคลังข้อสอบ หากเปิดเผยอาจมีผลกระทบต่อการสอบครั้งต่อไป จึงวินิจฉัยให้กรมการปกครองเปิดเผยกระดาษคำตอบของนายตั้งใจและคำเฉลยข้อสอบแบบปรนัยที่ไม่มีเนื้อหาของข้อสอบทั้งคำถามและคำตอบ พร้อมสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้อง ส่วนข้อสอบพร้อมคำเฉลยที่มีเนื้อหาของข้อสอบทั้งคำถามและคำตอบ เปิดเผยให้นายตั้งใจทราบได้ ด้วยการให้เข้าตรวจดูแต่ไม่ให้สำเนา

หมายความว่าให้เข้าไปนั่งอ่านได้ ห้ามถ่ายเอกสาร ห้ามนำกระดาษปากกาเข้าไปจดลอกออกมา มีข้อสงสัยติดต่อหารือได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๘๘/๒๕๕๘)